

Neatkarīga eksperta recenzija par sabiedriskā pasūtījuma izpildi

Recenzents: **Sandris Vanzovičs**

Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis: **”Radio SWH”**

Projekta nosaukums: **“Vakara sporta stunda”**

Recenzēto satura vienību skaits: **4**

Recenzēto satura vienību pārraidīšanas datumi: **11.10.2021., 18.10.2021., 26.10.2021., 1.11.2021.**

1. UNIVERSĀLIE KRITĒRIJI

1.1. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst):

Daļēji atbilst

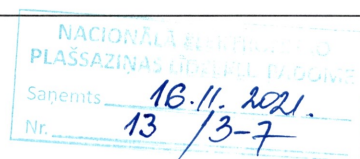
Ja skatāmies pēc sabiedriskā pasūtījuma konkursa mērķa, proti, “sabiedriskā pasūtījuma ietvaros uz sabiedrības ilgtspēju, t.sk. sabiedrības veselību, uzņēmējdarbību, finanšu un tiesību prasības veicināšanu vērsta sabiedriski nozīmīga satura un kvalitatīva izklaides un sporta satura, tostarp, kas paredzēts bērnu un pusaudžu auditorijai” izstrādi, tad to var uzskatīt tikai par daļēji izpildītu. Apskatāmajā periodā dominējošie sporta veidi (lielākoties motorsports) nav vērsti uz visas sabiedrības ilgtspēju un veselību, turklāt izvēlētais tēmas diez vai varētu interesēt bērnu un pusaudžu auditoriju, tomēr saturs ir kvalitatīvs, analītisks un sports jau pēc definīcijas atbilst sabiedrības veselības nostiprināšanas veicināšanas nosacījumiem.

1.2. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajam mērķim un uzdevumam

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): _____

Daļēji atbilst

Satura koncepcijā definētie mērķi un izdevumi ir “turpināt nodrošināt kvalitatīvu un objektīvu sabiedrības informēšanu par sporta notikumiem Latvijā un pasaulē latviešu valodā”, kas apskatāmajā periodā ir arī īstenots. Taču tas, ka “”Vakara sporta stundā” tiek analītiski vērtīti Latvijas un pasaules spilgtākiem, aktuālākiem un būtiskākiem sporta notikumi”, ir diskutējami. Piemēram, apskatāmajā periodā tikai garāmejojot tika skartas NHL un NBA aktualitātes, relatīvi neliels laiks veltīts futbolam, lai gan tobrīd risinājās Latvijas izlašu mači, kā arī izšķirošie notikumi Latvijas futbola čempionātā un kausa izcīņā, toties visos četros raidījumos stāstīts par motokrosista Paula Jonasa gaitām un citiem motorsporta veidiem (rallijkross, spīdvejs, pat kartings), kuri neatbilst definīcijai “spilgtākie, aktuālākie un būtiskākie sporta notikumi” pasaulē.

1.3. Projektam ir ilgspējīgs efekts, tostarp žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst):

Atbilst

Šāds vakara sarunu par sportu formāts ir atbalstāms, jo ļauj interesentiem nesteidzīgā gaisotnē iegūt paplašinātas zināšanas par sportu un iespējām ar to nodarboties, turklāt raidījuma vadītāju Anatolija Kreipāna un Edgara Barbaka nenoliedzamā profesionalitāte ceļ augstāk visas sporta žurnālistikas kvalitātes latiņu, kā arī kalpo par paraugu jaunās paaudzes sporta žurnālistu izaugsmē un karjerā.

1.4. Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un sasniedzamā auditorija (par pamatu ņemt projekta pieteikumā noteikto)

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst):

Atbilst

Raidījumam ir labs raidlaiks "Radio SWH" ēterā (pirmdienās no pulksten 19 – 20, kad citos masu medijos lielākoties nav raidījumu ar augstiem reitingiem), tāpat tiek nodrošināta arī video versija, kas pieejama gan "Radio SWH" arhīvā, gan portālā "TVNet", "LMT. Straume" televīzijā un citur. Līdz ar to tiek nosegti praktiski visi masu saziņas līdzekļu kanāli – TV, radio un digitālā apraide.

1.5. Satura atbilstība žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, politiskās neitralitātes ievērošana tēmu un viesu izvēlē, viedokļu daudzveidība (ņemot vērā satura žanra specifiku)

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst):

Atbilst.

Saturs atbilst žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem. Ievērot politisko neitralitāti šādā žanrā nav grūti, un pie šāda formāta arī viedokļu daudzveidība īpaši nav nepieciešama. Divos raidījumos tika nesaudzīga kritizēta Izglītības un zinātnes ministrija un tās sporta nozari pārraugošās apakšstruktūras par bezdarbību pieņemto kovidierobežojumu sakarā – iespējams, varēja dot iespēju izteikties arī kādam no IZM Sporta departamenta pārstāvjiem, taču to īsti nepieļauj raidījuma formāts un pie pašreizējās situācijas valstī diez vai tas arī būtu bijis īpaši lietderīgi.

2. SPECIĀLIE KRITĒRIJI SATURA AUDIO UN AUDIOVIZUĀLĀ FORMĀTA NOVĒRTĒŠANAI

2.1. Formas kritēriji (atbilstība formātam, scenārija dramaturģijas kvalitāte, vēstījuma dinamika, režijas kvalitāte, mūzikas izmantošanas prasmes, subtitru kvalitāte)

“Vakara sporta stunda” precīzi atbilst izvēlētajam formātam – nesteidzīgas sarunas un diskusijas raidījuma vadītāju starpā, tām pievienojoties viesiem no sportistu un treneru aprindām. Līdz ar to dinamiku no šīm vakara sarunām prasīt būtu lieki, tomēr tās šim raidījumam katastrofāli pietrūkst. Lielākais režijas un scenārija mīnuss – raidījumam trūkst “varianta B”, tas ir, raidījuma vadītājiem nav skaidrs, ko darīt gadījumos, ja kaut kas nerit pēc plāna, piemēram, nav iespējams sazvānīt iecerēto raidījuma viesi. Apskatāmajos raidījumos tā atgadījās neizprotami bieži (11.10. un 18.10. pat trīs vai četras reizes), taču vadītāji šo neizdošanos aizstāja ar rāmām diskusijām savā starpā, kas “nosita” jau tā zemo raidījuma tempu līdz vienmuļības līmenim. Arī vēstījuma dinamikas vismaz Anatolija Kreipāna izpildījumā nav, taču šāds nesteidzīgs komunikācijas/komentēšanas stils ir viņa firmas zīme, līdz ar to tas nav vērtējams kā mīnuss.

2.2. Satura kritēriji (redaktora un producēšanas darba kvalitāte, satura vērtība un oriģinalitāte, valodas lietojums, grafika un vizuālie risinājumi)

Par producenta darba kvalitāti un satura vērtību ir daudz jautājumu. Jau iepriekš minēts, ka ļoti liels īpatsvaru raidījumos veido motorsports. Piemēram, 11.10. par šiem veidiem tika stāstīts un runāts 24 minūtes (neskaitot ievadu) raidījuma sākuma daļā plus tā noslēgumā tika sniegta informācija par spīdveju, tātad pusi no raidījumam atvēlēta laika aizņēma motorsports. Turklāt viena no intervijām bija ar rallijkrosa braucēju Jāni Baumanu – šī sporta veida pārstāvji ar sev vien zināmiem paņēmieniem panāk ļoti labu PR rezultātu, lai gan Eiropas (izņemot Skandināviju) un it īpaši pasaules mērogā šis sporta veids nebūt nav tik atpazīstams un populārs, kā pie mums to mēdz pasniegt. Apskatāmajos raidījumos vēl bija arī intervijas ar spīdvejistu Andžeju Ļebedevu un jauno kartingistu Štolcermani, kas arī lika pabrīnīties par izvēlētajiem satura veidošanas kritērijiem.

“Vakara sporta stunda” ir uzteicama par valodas lietojumu: skaidri, saprotami un pareizi, neviena anglicisma un tikai viens krievu vārds četru raidījumu garumā (26.10. “razkrutka” Barbaka izpildījumā) – mūsdienu raidījumos tas ir retums. Reizi mēnesī plānots klausītājus iepazīstināt rubrikā “Latvijas olimpiskais mantojums” un 26.10. raidījuma viesu statusā bija šāvējs Afanasijs Kuzmins, kurš latviski acīmredzot nerunā, taču Kreipāns ļoti labi tika galā ar sinhrono tulkojumu.

2.3. Vadītāji: profesionālās īpašības un iemaņas (personas profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, ķermeņa valodas prasme, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt stabili profesionālo kvalitāti, līdzdalība satura komunikācijā, prasme vadīt intervijas, sarunas, diskusijas, improvizācijas prasme, prasme strādāt tiešraidē, sagatavotības līmenis)

Par Anatolija Kreipāns profesionālajām īpašībām un iemaņām jautājumu nav, bet apskatāmajos raidījumos patīkami pārsteidza Edgars Barbaks, kurš nenobijās vēltīt asu kritiku boksa promoterim Kallem Zauerlandam (neklātienē), lai gan sporta aprindās zināms, ka Maira Brieža komanda mēdz diezgan neadekvāti reaģēt uz kritiku – savulaik portālam Sportacentrs.com pat tika liegtas saziņas iespējas. “Vakara sporta sarunas” vairāk veidotas kā Kreipāna “soloprojekts”, un Barbaks atbild par tehnisko pusi – sazvānīšanos, dīdžeja darbu utt., taču gribētos starp abiem vadītājiem lielāku mijiedarbību.

Abiem ir ļoti labas prasmes strādāt tiešraidē un vadīt intervijas, bet auditorijas uzmanības piesaistes rīki tiek atstāti kvalitatīva satura pārziņā – kamēr intervijas ir ar attiecīgā brīža topa sportistiem (3x3 basketbolists Agnis Čavars, bokseris Mairis Briedis u.c.), tikmēr tas

strādā, taču, intervējot šaurākas auditorijas iecienītu sporta veidu pārstāvjus (kaut vai jau minētais Štolcermanis), par auditorijas piesaisti vajadzētu cīnīties ar citiem paņēmieniem, piemēram, aizkulišu informāciju. Starp citu, abi erudītie sporta eksperti ļoti reti izmanto savā rīcībā esošo informāciju no aizkulisēm – šo četru raidījumu laikā par šādām ziņām varētu uzskatīt vien informāciju par Daugavpils futbola kluba finansiālajām problēmām un Dobeles handbola kluba “Tenax” steigā noslēgtajiem profesionāļu līgumiem, lai nenāktos pārtraukt dalību Eiropas kausos.

2.4. Iesaistītais personāls (žurnālisti, operatori, montāžisti un citi satura radītāji): profesionālās īpašības un iemaņas (profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt profesionālo kvalitāti, prasme strādāt tiešraidē (ja attiecināms), sagatavotības līmenis)

Lai gan “Vakara sporta sarunas” primāri ir radio raidījums, izbrīna iesaistītā tehniskā personāla pasivitāte produkta vizuālo risinājumu uzlabojumu meklējamās – statisks attēls no studijas, kurā nav pat īpaši piedomāts pie noformējuma, neizprotama kadru “lūkšana” u.tml.

2.5. Papildus piebildes

Ieteikums Anatolijam Kreipānam ievērot objektivitāti izvēlēto sporta veidu atspoguļojumā – nevienam nav noslēpums viņa īpašā mīlestība pret motorsporta veidiem (īpaši spīdveju) un rokasbumbu, tomēr šoreiz nevajadzētu censties sporta līdzjutējus “piespiest mīlēt Raini”.

3. REKOMENDĀCIJAS

3.1. Vai projekta realizēšana nākotnē būtu jāturpina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros?

Projekta realizēšana sabiedriskā pasūtījuma ietvaros nākotnē būtu atbalstāma, jo šāda formāta sporta raidījumiem citu finansiālo avotu to pastāvēšanai nav, savukārt specializētu sporta raidījumu un pat mediju (piemērs - žurnāla “Sports” bēdīgais gals) skaits Latvijas tirgū ir pārlietu niecīgs. Savukārt tas ilgtspējā var ļoti negatīvi atsaukties uz sabiedrības sportošanas paradumiem un līdz ar to arī veselības ilgtspēju. Sabiedriskā pasūtījuma ietvaros tomēr ieteikums vienoties ar raidījuma producentiem par saturisko procentuālo sadalījumu, lielāku īpatsvaru raidījumā paredzot olimpiskajiem un/vai masveidīgākajiem sporta veidiem.

3.2. Vai projektā nepieciešami būtiski uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Ieteikums lielākai auditorijas iesaistei un atgriezeniskajai saitei izmantot raidījuma laikā e-pasta formā uzdotos jautājumus, no kuriem var atzīmēt labākos un interesantākos, uz tiem sniedzot atbildes vai nu pašiem raidījuma vadītājiem vai pieaicinātajiem viesiem. Otrs ieteikums – radīt iespaidu par raidījuma dinamiku kaut vai ar muzikāliem efektiem vai varbūt skaļākiem rubriku pieteikumiem.

3.3. Projektā iesaistītā radošā personāla kompetence un profesionalitātes vērtējums, realizējot līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

Radošā personāla kompetence un profesionalitāte ir neapšaubāma – tas pierādījies neskaitāmos Kreipāna vadītos TV projektos un arī Barbaka spējās “ieiekt” kādas citas radiopersonības vietā citos raidījumos.

3.4. Papildus secinājumi/piebildes

Pretendējot uz sabiedrisko pasūtījumu, “Vakara sporta sarunām” vajadzētu piestrādāt arī pie satura koncepcijas publiskojamās daļas – viena A4 formāta lapa ar vispārīgiem teikumiem nerada priekšstatu par nopietnu pieeju pašu radītajam produktam.

Paraksts:

Sandris Vanzovičs

Rīgā
16.11.2021.

